

Fjernvarme i Øster Hornum 1966 – dengang ej!

Skrevet 2007 af Villy Gregersen, der i 1966 var smedemester i Øster Hornum. Senere blev han varmemester på byens fjernvarmeværk, da det omsider blev oprettet i 1991.

Billedet her af Villy Gregersen er fra 1966, da det første gang var på tale om oprette et fjernvarmeværk i Øster Hornum.

I året 1966, hvor der var stærk fremgang i fjernvarmeinstallationerne i mange større og mindre byer, fx Nibe, Suldrup, Støvring, Svenstrup og mange andre steder, var der også tilløb til at der skulle have været oprettet sådant et anlæg i Øster Hornum.

Ingeniørfirmaet Ole Mørk i Aalborg, som var projektleder på flere af disse anlæg, kom også til Øster Hornum og afholdt borgermøder i Forsamlingshuset, hvor man kunne høre om hvordan man etablerede sådanne anlæg, og man kunne så tegne sig til at deltage i sådan et fællesskab.

Jeg holdt mig afventende, idet at jeg ikke deltog i møderne og ikke tilmeldte mig. Jeg fik i den anledning en del spørgsmål om hvorfor jeg ikke deltog og ikke tilmeldte mig. Havde jeg deltaget og tilmeldt mig ville det have haft en effekt i positiv retning, helt sikkert.

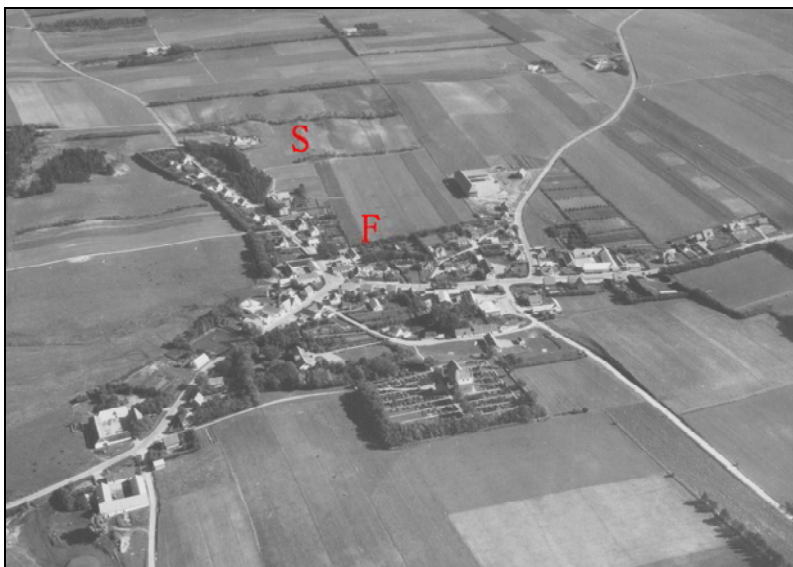

Villy Gregersens smedeforretning på Øster Hornumvej

Det var ikke fordi at jeg ikke var interesseret, tværtimod, men jeg var interesseret i at få noget af arbejdet med opførelsen af værket, idet jeg som smed gerne ville installere kedelcentralen, hvilket jeg ofte sagde til en repræsentant for ingeniørfirmaet Ole Mørk, som efter hvert afholdt møde kom til mig i smedjen og spurgte om hvorfor jeg ikke var tilmeldt. Jeg svarede, at det

ganske enkelt var fordi jeg først ville være sikker på at få noget af arbejdet, helst med installationen af kedelcentralen. Han prøvede selvfølgelig at overbevise mig om at jeg havde større chance for det hvis jeg var tilmeldt, men jeg holdt på at jeg ville have arbejdet først.

Der skulle være cirka 60 andelshavere for at starte på opførelsen af anlægget, og der blev afholdt flere møder, men der kom kun 43 tilmeldinger i alt. På det sidste møde, der blev afholdt, var der en af de tilmeldte, der spurgte om ikke han kunne få sin tilmelding retur og det var der så flere der ønskede. Dermed var det slut med fjernvarmesnakken i denne omgang.

Lufffoto af Øster Hornum 1955. F markerer, hvor fjernvarmeverket skulle ligge, S markerer hvor Albert Lassen havde cementstøberi - og som lå for langt væk fra værket

Varmecentralen skulle have ligget på marken bagved husene på Smedevænget, helt præcis hvor plejehjemmet Birkehøj i dag er placeret. Niveautet dengang var i samme højde som de foranliggende haver, men da plejehjemmet skulle bygges blev området hævet flere meter.

Blandt de interesserede var Albert Lassen som boede i Sandgraven. Albert havde et lille cementstøberi og var hjemmeslagter og havde andre forskellige job, blandt andet havde han tilladelse til at sprænge med dynamit,

hvilket blev brugt for eksempel til at sprænge store sten med, hvis en landmand traf på en som lå i vejen for at anvende markredskaberne. Dette hus har i dag adressen Sandgraven 6. Han kunne imidlertid ikke komme med da det lå for langt væk fra varmecentralen. Det er en ret interessant oplysning, når man tænker på i dag, hvor man uden problemer kommer ud til de fjerneste huse i byen.

Kanal til fjernvarmerør i begyndelsen af 1960'erne. Hvor rørene lå, slap man for at feje sne om vinteren, da isoleringen af rørene ikke var særlig god

På dette tidspunkt havde man ikke opfundet de præfabrikerede og præisolerede fjernvarmerør, men man anvendte en teknik ved at nedlægge betonkanaler. Først en underste halvskål i størrelse afhængig af hvor store rør der skulle nedlægges. Rørene blev lagt på nogle dertil støbte Lecablokke. Man vidste ikke på dette tidspunkt, at de var ret tærende for rørene. Ovenpå blev så lagt en tilsvarende øverste halvskål med nogle huller hvorigennem kanalen blev fyldt op med en

Der måtte pumpes store mængde vand for at kloakeringen gennem byen kunne gennemføres

slags cellebeton, noget lignende materialet i en ciporex blok.

Havde vi fået startet på dette anlæg havde det været ret katastrofalt med den vandrige undergrund vi har her i byen.

Alt dette var før vi fik den store kloakering gennemført i slutningen af 1960'erne.

Hvor det var planen, der i 1966 skulle opføres fjernvarmeværk, blev der i 1969 opført ældrecenter Birkehøj

Historien om Birkehøj kan læses på www.osterhornum.dk under menupunktet "Nyt om Gammelt" og har overskriften:

"Fra aftægtskontrakt til bygning af Birkehøj"